

SECȚIUNEA 1 - LEGISLAȚIE

1.1. Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale

SPEȚA 1

Cerere de înregistrare societate comercială cu răspundere limitată cu asociat unic

S.C. X S.R.L. având asociat unic pe X solicită O.R.C. înregistrarea S.C. Y S.R.L. având asociat unic fondator pe S.C. X S.R.L. Prin încheierea dată de directorul O.R.C. se respinge cererea.

Întrebare:

Cum considerați că este soluția dată cererii?

- a) nelegală, deoarece societatea cu răspundere limitată se poate constitui prin actul de voință al unei singure persoane;
- b) legală;
- c) legală deoarece, în conformitate cu Legea nr. 31/1990, societatea cu personalitate juridică va avea cel puțin 2 asociați.

Răspuns corect: b)

Motivarea răspunsului:

În conformitate cu dispozițiile art. 14 din Legea nr. 31/1990, o persoană fizică sau o persoană juridică nu poate fi asociat unic decât într-o singură societate cu răspundere limitată. Conform dispozițiilor alin. 2 ale art. 14 din Legea nr. 31/1990, o societate cu răspundere limitată nu poate avea ca asociat unic o altă societate cu răspundere limitată, alcătuită dintr-o singură persoană. Conform enunțului speței, S.C. X S.R.L. este o societate cu răspundere limitată a cărei asociat unic fondator este X. Astfel, cererea S.C. X S.R.L. pentru înregistrarea S.C. Y S.R.L. care are asociat unic fondator pe S.C. X S.R.L., care la rândul său este un S.R.L. cu asociat fondator unic, nu poate fi admisă, în caz de admitere a cererii fiind încălcate dispozițiile legale de la art. 14 din Legea nr. 31/1990, prin urmare încheierea directorului O.R.C. este legală.

Răspunsul de la lit. a) este greșit, deoarece, chiar dacă art. 5 alin. 2 din Legea nr. 31/1990 prevede că societatea cu răspundere limitată se poate constitui

și prin actul de voință al unei singure persoane, condiția imperativă de la art. 14 din Legea nr. 31/1990 reprezintă dispoziția legală specială, principiul juridic *specialia generalibus derogant* fiind pe deplin aplicabil, în această situație dispoziția fiind excepția.

Răspunsul de la lit. c) este greșit, textul de lege de la art. 4 din Legea nr. 31/1990 prevăzând că societatea cu personalitate juridică va avea cel puțin 2 asociați, în afară de cazul în care legea prevede altfel. Și în cazul acestui răspuns, prin trimitere la art. 14 din Legea nr. 31/1990, este incident principiul juridic *specialia generalibus derogant*, și în această situație dispoziția fiind excepția.

SPEȚA 2

Hotărâre judecătorească de dizolvare societate comercială cu răspundere limitată cu asociat unic

S.C. X S.R.L. având asociat unic pe X înregistrează la O.R.C. societatea comercială Y S.R.L. fiind eliberat certificatul de înregistrare și înmatriculare a S.C. Y S.R.L. având asociat unic pe S.C. X S.R.L. S.C. Y S.R.L. nou înființată depune la Ministerul Finanțelor Publice - Administrația Județeană a Finanțelor Publice - cerere pentru înregistrare în scopuri de T.V.A. anexând cererii actele de înființare eliberate de către O.R.C. și certificatele constatatoare de informare pentru S.C. X S.R.L. și pentru S.C. Y S.R.L. Ministerul Finanțelor Publice, după primirea actelor, depune la instanța de judecată cerere de dizolvare a S.C. Y S.R.L. pentru încălcarea dispozițiilor referitoare la numărul minim de asociați prevăzut de lege.

Întrebare:

Cum considerați că va hotărî instanța de judecată cu privire la cererea de dizolvare a S.C. Y S.R.L.?

- a) va respinge cererea pentru excepția de lipsă de calitate procesuală activă a Ministerului Finanțelor Publice;
- b) va respinge cererea ca fiind inadmisibilă;
- c) va admite cererea și va declara nulă societatea.

Răspuns corect: c)

Motivarea răspunsului:

În conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. 2 din Legea nr. 31/1990, o societate cu răspundere limitată nu poate avea ca asociat unic o altă societate cu răspundere limitată, alcătuită dintr-o singură persoană. Conform dispozițiilor art. 4 alin. 3 din Legea nr. 31/1990, în caz de încălcare a prevederilor alin. (1) și (2) (nn. - ale art. 14 din Legea nr. 31/1990), Statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, precum și orice persoană interesată, poate cere dizolvarea pe cale judecătorească a unei societăți astfel constituită. Conform enunțului speței, S.C.

X S.R.L. este o societate cu răspundere limitată al cărei asociat unic fondator este X. Astfel, înregistrarea societății comerciale Y S.R.L. cu asociat unic fondator S.C. X S.R.L., încalcă dispozițiile art. 14 alin. 2 din Legea nr. 31/1990, fapt care, conform alin. 3 al art. 14, permite Ministerului Finanțelor Publice să depună cerere de dizolvare, instanța urmând a se pronunța în temeiul art. 56 lit. h) din Legea nr. 31/1990, soluția fiind de admitere a cererii, declararea nulității S.C. Y S.R.L. și dizolvarea cu lichidarea acesteia.

Răspunsul de la lit. a) este greșit deoarece, așa cum se prevede la art. 14 alin. 3 din Legea nr. 31/1990, în cazul încălcării dispozițiilor art. 14 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 31/1990, Ministerul Finanțelor Publice poate cere dizolvarea S.C. Y S.R.L. pe cale judecătorească.

Răspunsul de la lit. b) este greșit, inadmisibilitatea unei cereri de chemare în judecată fiind o excepție de procedură care intervine pentru cauze extrinseci cererii de chemare în judecată. Inadmisibilitatea este o excepție de procedură, legată strict de legala sesizare a instanței, iar această excepție poate fi primită numai în condițiile în care partea utilizează o cale procesuală neprevăzută de lege sau pe care legea o exclude în mod expres ori implicit sau în cazurile în care legea prevede parcurgerea unei proceduri prealabile sesizării instanței pe care partea, în mod culpabil, nu o urmează.

Văzând dispozițiile art. 14 alin. 3 și ale art. 56 lit. h) din Legea nr. 31/1990, este evident că răspunsul de la lit. b) nu este corect.

SPEȚA 3

Excludere asociat

Reclamanta S.C. X S.R.L. reprezentată de administratorul X.Y. solicită instanței pronunțarea unei hotărâri judecătorești prin care să dispună excluderea din societate a asociatului A.B. și atribuirea părților sociale ale lui A.B. către asociatul și administratorul societății X.Y. În susținerea cererii de excludere reclamantul arată că asociatul A.B. este asociat majoritar în S.C. A S.R.L. care desfășoară același obiect de activitate ca S.C. X S.R.L. iar asociatul X.Y. nu și-a dat consimțământul pentru aceasta, și, cu toate că i-a solicitat lui A.B. să reglementeze situația sa în S.C. A S.R.L., acesta nu a înțeles să se conformeze. Pentru acest motiv, reclamanta S.C. X S.R.L. reprezentată de administratorul X.Y. solicită excluderea asociatului A.B. din societatea S.C. X S.R.L. și repartizarea părților sociale ale lui A.B. către asociatul și administratorul X.Y.

Întrebare:

Față de cererea reclamantei S.C. X S.R.L., cum credeți că se va pronunța instanța de judecată?

- a) va admite cererea, va dispune excluderea lui A.B. din S.C. X S.R.L. iar în ce privește părțile sociale va dispune atribuirea lor către asociatul

X.Y. stabilind prin aceeași hotărâre asupra structurii participării la capitalul social al asociatului X.Y.;

- b) va respinge cererea apreciind că nu sunt întrunite cerințele de la art. 222 alin. 1 lit. c) (*poate fi exclus din societate: c. asociatul cu răspundere nelimitată care se amestecă fără drept în administrație ori contravine dispozițiilor art. 80 și 82*) din Legea nr. 31/1990;
- c) va admite în parte cererea și va dispune excluderea lui A.B. din societate, iar capătul de cerere privitor la atribuirea părților sociale ale asociatului exclus îl va lăsa nesoluționat recomandând părților să stabilească de comun acord valorificarea acestora.

Răspuns corect: a)

Motivarea răspunsului:

În conformitate cu dispozițiile art. 222 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 31/1990, poate fi exclus din societatea cu răspundere limitată asociatul cu răspundere nelimitată care se amestecă fără drept în administrație ori contravine dispozițiilor art. 80 și art. 82 din lege.

Conform dispozițiilor art. 82 alin. 1 din Legea nr. 31/1990, asociații nu pot lua parte, ca asociați cu răspundere nelimitată, în alte societăți concurente sau având același obiect de activitate, nici să facă operațiuni în contul lor sau al altora, în același fel de comerț sau într-unul asemănător, fără consimțământul celorlalți asociați. De asemenea, dispozițiile art. 223 alin. 1 și alin. 3 din Legea nr. 31/1990 prevăd că excluderea se pronunță prin hotărâre judecătorească și ca urmare a excluderii, instanța judecătorească va dispune prin aceeași hotărâre și cu privire la structura participării la capitalul social a celorlalți asociați.

Analizând conținutul speței, se observă că, cerințele de la art. 222 alin. 1 lit. c) sunt pe deplin întrunite. Astfel, avem S.C. X S.R.L. unde asociați cu răspundere nelimitată sunt X.Y. și A.B. Din enunțul speței reiese că A.B. este asociat cu răspundere nelimitată și în S.C. A S.R.L., societatea care are același obiect de activitate și desfășoară aceeași afacere ca și S.C. X S.R.L. Mai mult, asociatul X.Y. cunoaște situația asociatului A.B. și nu a consimțit la aceasta mai mult, a solicitat asociatului A.B. să-și reglementeze situația sa în S.C. A S.R.L. însă acesta nu a făcut-o. Prin urmare, în raport de speța enunțată și dispozițiile legale incidente, răspunsul de la lit. a) este singurul corect.

Răspunsul de la lit. b) este greșit, motivarea răspunsului de la lit. a) fiind suficient de explicit și lămuritor.

Răspunsul de la lit. c) este greșit, soluția nefiind una legală. Conform prevederilor art. 223 alin. 3 din Legea nr. 31/1990, ca urmare a excluderii, instanța judecătorească va dispune, prin aceeași hotărâre, și cu privire la structura participării la capitalul social a celorlalți asociați. Prin urmare, răspunsul de la lit. c) nu este corect.

SPEȚA 4

Pretenții asociat exclus prin hotărâre judecătorească

Prin hotărârea judecătorească pronunțată de instanță s-a admis cererea S.C. X S.R.L. reprezentată de administratorul X.Y. și s-a pronunțat o hotărâre definitivă prin care asociatul A.B. a fost exclus din societatea S.C. X S.R.L. După primirea hotărârii de către asociatul exclus A.B., acesta depune la instanța de judecată o acțiune în pretenții împotriva S.C. X S.R.L. solicitând instanței de judecată ca prin hotărârea ce o va pronunța să oblige pe S.C. X S.R.L. să îi predea partea proporțională din patrimoniul social al societății corespunzător părților sociale pierdute prin excludere.

Întrebare:

Față de cererea reclamantului A.B., cum credeți că se va pronunța instanța de judecată?

- a) va admite cererea și va dispune pârâtei S.C. X S.R.L. să predea asociatului exclus partea proporțională din patrimoniul social al societății;
- b) va respinge cererea pentru motive de nelegalitate, netemeinicie și nefondare;
- c) va admite cererea și va dispune pârâtei S.C. X S.R.L. să achite reclamantului A.B. suma de bani care reprezintă valoarea părții proporționale din patrimoniul social al societății.

Răspuns corect: b)

Motivarea răspunsului:

Pornind de la reglementările Codului civil, patrimoniul societății comerciale îl constituie totalitatea drepturilor și obligațiilor cu valoare economică aparținând societății. În consecință, patrimoniul societății cuprinde activul social, format din bunurile aduse ca aport și cele dobândite în cursul activității de societate, și pasivul social, care include obligațiile societății indiferent de natura lor, concluzia desprinsă din cele enunțate fiind că între capitalul social și patrimoniul societății există anumite deosebiri. Ca semnificație juridică, în timp ce capitalul social reprezintă expresia valorică a aporturilor asociaților, patrimoniul social este totalitatea drepturilor, obligațiilor și bunurilor aparținând societății.

Din punct de vedere material, capitalul social nu are o existență reală, în timp ce patrimoniul cuprinde elemente concrete, adică totalitatea bunurilor societății. În fine, capitalul social are o valoare fixă pe întreaga durată de existență a societății, în schimb patrimoniul are o compoziție și o valoare care diferă în funcție de rentabilitatea operațiunilor comerciale exercitate de societate.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 31/1990 - (1) Asociatul exclus răspunde de pierderi și are dreptul la beneficii până în ziua excluderii sale, însă nu va putea cere lichidarea lor până ce acestea nu sunt repartizate conform prevederilor actului constitutiv. (2) Asociatul exclus nu are

dreptul la o parte proporțională din patrimoniul social, ci numai la o sumă de bani care să reprezinte valoarea acesteia.

Mai mult, art. 225 alin. 2 din Legea nr. 31/1990 prevede că, dacă, în momentul excluderii, sunt operațiuni în curs de executare, asociatul este obligat să suporte consecințele și nu-și va putea retrage partea ce i se cuvine decât după terminarea acelor operațiuni.

Dispozițiile art. 225 în situația reglementată reprezintă și o condiție suspensivă a dreptului asociatului exclus, fapt care, până la îndeplinirea condiției și stabilirea situației societății raportat la art. 224 alin. 1 asociatul exclus nu are dreptul la suma de bani care reprezintă valoarea părții proporționale din patrimoniul social al societății.

Prin urmare, textul de lege care este unul expres și lipsit de echivoc, stabilește imperativ în ce constă dreptul asociatului exclus și cum se materializează acesta. În concluzie, răspunsul de la lit. b) este cel corect.

Răspunsul de la lit. a) este greșit, motivarea răspunsului de la lit. b) fiind suficient de explicit și lămuritor.

Răspunsul de la lit. c) este greșit, soluția nefiind una legală. O soluție de maniera celei de la lit. c) reprezintă o încălcare a principiului disponibilității. Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 1412/21.05.2015 a stabilit că atunci când instanța s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut, ori s-a dat mai mult decât s-a cerut, reprezintă nerespectarea principiului disponibilității, potrivit căruia cel care stabilește limitele judecății este reclamantul, prin obiectul cererii de chemare în judecată, respectiv pretenția concret formulată.

În acest sens, Înalta Curte a precizat că prin sintagma „lucru cerut” trebuie să se înțeleagă numai acele cereri care au fixat cadrul litigiului, au determinat limitele acestuia și au stabilit obiectul dedus judecății.

Chiar dacă asociatul exclus are dreptul la suma de bani care reprezintă valoarea părții proporționale din patrimoniul social al societății, cum se prevede la art. 224 alin. 2 din Legea 31/1990, acesta ar fi trebuit în acest sens să își formuleze pretențiile, ori așa cum reiese din conținutul speței, reclamantul a cerut ceea ce legea interzice.

Date fiind tezele expuse, răspunsul de la lit. c) este evident greșit.

SPEȚA 5

Răspundere administrator pentru pagube produse societății

Prin actul constitutiv al S.C. X S.R.L., cei doi asociați au stabilit ca administrator al societății pentru o perioadă de 5 ani să fie Y.Z., asociații stabilind că administratorul va reprezenta societatea în temeiul mandatului *intuitu personae*. După un an, administratorul Y.Z. își substituie în exercitarea atribuțiilor sale pe Z.H. La împlinirea celor 5 ani pentru care s-a stabilit de către asociați că administrator al

societății este Y.Z., asociații solicită administratorului să prezinte raportul de activitate pentru întreaga perioadă. În urma verificării activității, se constată că în ultimii 2 ani au fost efectuate operațiuni prin care s-a păgubit societatea.

Întrebare:

Cine va răspunde pentru pagubele cauzate societății?

- a) administratorul Y.Z. în solidar cu substituitul său Z.H. având în vedere că transmiterea reprezentării societății s-a făcut contrar actului constitutiv;
- b) administratorul substituent Z.H. în temeiul răspunderii personale pentru acte sau fapte contrare intereselor societății;
- c) administratorul Y.Z. răspunderea sa fiind unică și strict personală.

Răspuns corect: a)

Motivarea răspunsului:

În conformitate cu dispozițiile art. 71 alin. 1 din Legea nr. 31/1990, administratorul căruia i s-a dat dreptul de reprezentare a societății nu poate transmite acest drept afară de cazul când i-a fost acordat acest drept.

Conform enunțului speței, asociații societății au stabilit și hotărât ca pentru o perioadă de 5 ani, societatea să fie reprezentată de administratorul Y.Z., în baza regulii mandatului și în limitele caracterului *intuitu personae* al mandatului.

Prin urmare, administratorului Z.Y. nu i-a fost dat și dreptul de a-și delega sau substitui calitatea și atribuțiile. Conform dispozițiilor art. 71 alin. 3 coroborate cu cele ale art. 72 din Legea nr. 31/1990, administratorul care, fără drept, își substituie altă persoană răspunde solidar cu aceasta pentru pagubele cauzate societății, dispozițiile aplicabile fiind cele ale mandatului și rezultând din acestea, dispozițiile art. 2023 Cod civil fiind și ele aplicabile. În concluzie, pentru pagubele cauzate societății răspund în solidar Z.Y. și Z.H.

Răspunsul de la lit. b) este greșit, deoarece, așa cum am arătat în motivarea răspunsului corect, răspunderea este solidară atât a lui Z.H., cât și a lui Y.Z. fiind incidente dispozițiile art. 71 alin. 3 din Legea nr. 31/1990.

Răspunsul de la lit. c) este greșit, răspunderea administratorului Y.Z. nefiind unică, ci solidară cu substituitul Z.H., ca efect al încălcării obligației *intuitu personae*.

SPEȚA 6

Înființare societate comercială-condiții

Numiții A.B., C.D. și F.G. decid împreună constituirea unei societăți comerciale cu răspundere limitată. Față de FG există pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă prin care i-a fost interzis dreptul de a exercita calitatea de fondator ca pedeapsă complementară a condamnării pentru o infracțiune